

საერთაშორისო რეპორაჟული ფესტივალი ოზურგეთში

23 ივლისს ოზურგეთში მესხეთის პროფესიულ სახელმწიფო დრამატულ თეატრს უმასპინძლა.

სტუმარმა თეატრმა ფესტივალის ფარგლებში პაროდულ მულერის "შვიდი დაბე" წარადგინა გიორგი შალუაშვილის რეჟისრობით. მსახიობებმა - საქართველოს დამსახურებულმა არტისტმა ლია სულუაშვილმა და ანდრია ვაჭარაძემ მაყურებელს მიტოვებული, მოხუცთა თავშესაფარში მცხოვრები დედისა და სტუმრად მოსული შვილის ურთიერთობის სატკივარი დაანახეს შობის ბრწყინვალე ღამის ფონზე. სტუმარი თეატრი მაყურებელს თეატრმდონე დავით ბუხრიკიძემ წარუდგინა. დასასრულს ახალციხის თეატრის დასი ფესტივალის სივლითა და სიმბოლური პრიზით დაჯილდოვდა; ასეთივე სიგელი გადაეცა ოზურგეთის თეატრსაც. სპექტაკლის დაწყებამდე აუდიტორიას სიტყვით მიმართეს ოზურგეთის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელმა ვასო ჩიგოგიძემ, ფოთის საერთაშორისო ფესტი-

ვალის დამფუძნებლებმა - ნინელი ჭანცვეტაძემ და თენგიზ ხუციამ.

სპექტაკლს ესწრებოდნენ ქართული თეატრის და კინოს ცნობილი სახეები - ნანა ფაჩუაშვილი, ვანო ანტბელიძე, ზაზა კოლელიშვილი, რამაზ იოსელიანი... თეატრალური კრიტიკოსები, თეატრთმცოდნეები - დიდი სურცილაყა, ლამა ჩხარტიშვილი, მაკა ვასაძე, ლელა ოჩიაური და სხვები.

გურიანთის კულტურის სახელში ახალციხის თეატრის სპექტაკლს დაესწრო გურიის სახელმწიფო რწმუნებული ზურაბ ნასარია, საკრებულოს თავმჯდომარე დავით დარჩია, ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლები. წარმოდგენაზე ბრძანდებოდნენ უცხოელი სტუმრები რუმინეთიდან, ბელორუსიიდან, უკრაინიდან და პოლანდიიდან.

ვასო ჩიგოგიძე, ოზურგეთის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი, ხელისუფლების დამსახურებული მოღვაწე, კოტე მარჯანიშვილის პრემიის ლაურეატი: „- დღეს ჩვენ

კუმასინძლით ოზურგეთში ფოთის საერთაშორისო ფესტივალს და მესხეთის თეატრს. რამდენიმე დღის წინ ჩვენ ვაჩვენეთ სპექტაკლი „კოცნა“ ახალციხეში ამავე ფესტივალის ფარგლებში. ძალიან წარმტყუბელი იყო ჩვენი გამოხატვა, სპექტაკლმა და განსაკუთრებით, მსახიობმა თამარ მდინარაძემ დიდი მოწონება დაიმსახურა. ძალიან კარგია თეატრების ასეთი ხშირი კონტაქტი, მოედინების გაცვლა, კვანძობით ერთმანეთის, ჩნდება მშვიდრო კონტაქტები, სამომავლო თანამშრომლობის გეგმები.“

ლია სულუაშვილი, მესხეთის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი: „- ამ სპექტაკლისათვის ყოველთვის განსაკუთრებულად ვუმზადებ, რათა მეცოს ძალა და ენერჯია ამ მიტოვებული დედის განწყობილების გადმოსაცემად. სპექტაკლი ცოტა მძიმეა, მაგრამ ყველა ასაკის მაყურებელმა უნდა ნახოს, და თუ მათ ჩვენ ამ ტკივილთან ერთად ვაგრძობინებთ ჩვენი თამაშით საიმედოება, დავაფიქრებთ, ბედნიერი

ვიქნები.“

ნინელი ჭანცვეტაძე, მსახიობი, ფონდის „დღეს“ ხელმძღვანელი: ფოთის რეგიონული საერთაშორისო ფესტივალი ფოთში თეატრის შენობის რემონტის გამო წელსაც ვერ ვიქნებით, დარჩენილი და

სწორედ ამიტომ გადავწყვიტეთ ფესტივალის ფარგლებში რეგიონების თეატრები ერთმანეთთან გვესტუმრებინა და ძალიან კმაყოფილი ვართ შედეგით. არა მარტო თეატრებს შორის ხდება დამუშავება, არამედ ყველა რეგიონში

ხელისუფლებაც მხარს გვიჭერს. მათე დღეა ფესტივალი მიმდინარეობს, მოვიართო თითქმის მთელი საქართველო. ფესტივალი დაიხურება 29 ივლისს, ფოთში.

ლია პილაკა

ქ ა რ თ ლ ი ო ნ ი

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი გ ა ზ ე თ ი .

წიგნაწიგნობის გამომცემი. № 29 (10322) 25 ივლისი, 2019 წ. შპსი 60 თმთრ.

რატომ ვერ დასრულდა ტროტუარის მოწყობის სამუშაოები თაყაიშვილის ქუჩაზე?

ალეონი. დასრულდა ოზურგეთი-ქობულეთის გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები. მშენებლები ახლა კოსმეტოლოგიურ სამუშაოებს ამთავრებენ. ძალიან დიდი მოცულობის სამუშაოები ჩატარდა ქ. ოზურგეთში, თაყაიშვილის ქუჩაზე, მდინარე შვარაშკურის ხიდიდან ლიხაური-ბათუმი-ანასეული გზაგამყოფის ბოლომდე. უნდა ითქვას, რომ მშენებელმა შპს „გზამშენი 18“-მა საუკეთესოდ შეასრულა სამუშაოები, მაგრამ მშენებლობას ვერ ასრულებს იმის გამო, რომ 2016 წელს საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრომ ქ. ოზურგეთის მერი-

ას აუქციონზე გასაყიდად გადასცა გზის მიმდებარე ტერიტორია, რომელშიც საგზაო ნაგებობა - მოსაცდელი და მიმდებარე ტერიტორია შედიოდა. აღნიშნული ტერიტორია, 1819.00 კვადრატული მეტრი ფართობი, ქ. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიამ 2016 წლის გაზაფხულზე გაიტანა აუქციონზე. საჯარო რეესტრმა აღნიშნული ნაკვეთი 2016 წლის 17 მაისს დაურეგისტრირა გიორგი ტაკიძეს. ამჟამად ეს ფართობი იპოთეკითაა დატვირთული საქ-

▶▶▶ 88-2

ბაილეთი - რა კეთდება კარბი და რა ხდება ცუდი გურიის ამ ერთ-ერთ უკველეს სოფელში

თეიმურ მარგანიშვილი

კარგი დავიწყეთ. რაც ახლა ბაილეთში კეთდება, მას ძველები საშვილიშვილო საქმეს ებახდნენ. საგზაო სამუშაოებს, რომელსაც აქ შპს „პალადა“ აწარმოებს, სხვა სახელს მართლაც ვერ მოუძებნი. არა მგონია, ასეთი მასშტაბური პროექტი ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის რომელიმე სხვა სოფელში ხორციელდებოდეს რაც, რა თქმა უნდა, მუნიციპალიტეტისა და სოფლის ხელმძღვანელობის სწორი გათვლა და დამსახურებაა.

„ზოგადად, დღევანდელ სოფელში, პრობლემებს რა გამოვლევს, მაგრამ ბაილეთელებმა, როგორც მოსახლეობამ, ისე სოფლის მეთორბარმა დებუტატმა და სოფელში მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლებმა, პრიორიტეტულად საგზაო ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობა განვიზრახეთ. მუნიციპალიტეტის მერის ძალიანხმევეთ, ისეთი პროექტი შევება, რომლის განხორციელების შემდეგ, ეს ერთი პრობლემა თითქმის მთელ

სოფელში გადაიტრება, ამ ეტაპზე რჩება ჭანიუთური, სადაც 24 კომლი ცხოვრობს, მაგრამ უახლოეს მომავალში იქაც შევა მოსახლეობის გზა“, - გვითხრა ბაილეთის ტერიტორიულ ერთეულში მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენელმა ზურაბ დარჩიამ, რომელიც, თავის ახალგაზრდა თანამემწე გიორგი ქათამიძესთან ერთად, გვერდიდან არ მოგვცილებია ბაილეთში ჩვენი სარედაქციო ვიზიტისას.

როგორც სამუშაოთა მწარმოებელმა კარლო გობრონიძემ ჩვენთან საუბრისას აღნიშნა, ბაილეთის თემში ამ პროექტის განხორციელებას 25 მარტს შეუდგენ და 20 სექტემბრისთვის დაამთავრებენ:

„ბაილეთის თემში განსახორციელებელი პროექტის ღირებულება სულ 1 893 763,58 ლარია, 25 მარტს შევუდგენთ სამუშაოებს, რომელიც მოიცავს ახალ-

▶▶▶ 88-3

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 120 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 150-150 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 300 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 300 ლარი ღირს;
- შიდა შავთვით გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 50 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 25 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 20 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საკალო ფასი: 60 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 2,40 ლარი, სამი თვით - 7,20 ლარი, 6 თვით -14,40 ლარი, ერთი წლით - 29,60 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუთორიზაციის ინ-ახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო მომსახურება
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
nugzarasatiani@rambler.ru
558 499100

საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი:
თემურ მარშანიშვილი
tem52@mail.ru
599 373515

კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
gia_77@mail.ru
551 576060

რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ებისკოპოსის ქ.№3
ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
გაზეთი იბეჭდება გამომცემლობა „მერიდიანში“
მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაინყეთ ყოველი ოჩმაბათი აციონზე
«ალიონით»

რატომ ვერ დასრულდა ტროტუარის მოწყობის სამუშაოები თაყაიშვილის ქუჩაზე?

ართველოს ბანკის მიერ. შპს „გზამშენი 18“-მა თაყაიშვილის ქუჩის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შექმნილი პრობლემის გამო ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიას მიმართა. როგორც ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის ქონების მართვის განყოფილების უფროსმა **მალხაზ გორგოშიძემ** გვითხრა, აუქციონი წინა ხელისუფლების დროს ჩატარდა. ამჟამად შპს „გზამშენს“ მუნიციპალიტეტის მერიამ განცხადება აქვს შეტანილი.

მიმდინარეობს ადმინისტრაციული წარმოება. რეკლამენტით განსაზღვრულ დროში მოხდება ამ განცხადების განხილვა და იურიტიკები დაწერენ შესაბამის დასკვნას ან ბრძანებას. აღნიშნულ საკითხზე საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების მიმდინარეობის შესახებ დაგვიდასტურა მუნიციპალიტეტის მერიის სამართლებრივი უზრუნველყოფის და ზედამხედველობის სამსახურის უფროსმა **ლამა თავაძემ**. - მოხდება განხილვა ვნახთ რა

შეთანხმებას მივალწევთ კერძო მესაკუთრესთან - გვითხა მან. -საკუთრება ჩემია. როდესაც საგზაო დეპარტამენტი გზის რეაბილიტაციის პროექტს ადგენდა, თავიდან ისინი 7-8 მეტრით იყვნენ შემოჭრილნი ჩემს საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაზე. ისინი გაგებით მოეკიდნენ ჩემს განმარტებას და პროექტირებაში შესაბამისი ცვლილებები შეიტანეს. -**ბატონო ვია, სად უნდა მოაწიოს მშენებელმა ფენით მოსარულეთა ტრ-**

ოტუარები და ააგოს მოსაცდელი? -სახელმწიფოს შეუძლია გადაიწიოს მის მიწაზე. საზღვარი სადაც ახლადაგებული ასფალტია, იქ გადის. -**ამჟამად მუნიციპალიტეტის მერიამ შპს „გზამშენი 18“-ის განცხადების საჯარო ადმინისტრაციული წარმოება მიმდინარეობს. მოხდება თუ არა განხილვისას რაიმე შეთანხმების მიღწევა თქვენს შორის?** - ტერიტორია მე მეკუთვნის და მისი ნაწილის დათმობას არ ვაპირებ -გვითხრა ვია ტაკიძე.

ანასეულში წყლის სისტემის რეაბილიტაცია იმპლინარეობს

საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის მიერ ოზურგეთში, ანასეულის ტერიტორიაზე წყლის სისტემების მოწყობის სამუშაოები მიმდინარეობს. პროექტის ფარგლებში მოეწყობა ოთხი ჰაბურლილი, ორი 330 მ3 წყლის რეზერვუარი, სატუმბო სადგური, სადაწნევი და გამანაწილებელი ქსელი, მოხდება ინდივიდუალური გამრიცხველიანება. აღნიშნული სამუშაოების ღირებულება 6 800 000 ათას ლარს შეადგენს. სამუშაოებს შპს „საბა“ აწარმოებს. დღეს მიმდინარე სარეაბილიტაციო პროცესს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერი კონსტანტინე შარაშენიძე ადგილზე გაეცნო.

წლის საუკეთესო მოსწავლე

-სამხატვრო სკოლის წლის საუკეთესო მოსწავლე - ასე გაგვაცნო ოზურგეთის სამხატვრო სკოლის დირექტორმა კახა ვასაძემ ამ სკოლის მე-6 კლასის მოსწავლე **სალომე ჩიტაიშვილი**. სალომე შემოქმედის საჯარო სკოლის მე-10 კლასის მოსწავლეა. მხატვრობის ანბანს იგი ცნობილმა მხატვარმა თამაზ დარჩიამ აზიარა. მეორე წელია ავთო თავართქილაძის ჯგუფში ოსტატდება -წელს სალომე „ზამთრის ვერნისაჟის“ გამარჯვებული იყო. გურიის რეგიონიდან 10 საუკეთესო მოსწავლე შეირჩა და ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტში მათი გამოფენა გაიმართა. სალომეს ნამუშევარმა სპეციალისტების მოწონება დაიმსახურა და მას შესაბამისი სერთიფიკატი გადაეცა -გვიყვება **კახა ვასაძე**. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს შესაბამისი სამსახურის მიერ წელს ჩატარდა საინტერესო კონკურსი „ახალგაზრდა ხელოვანი“, რომლის სულისჩამდგმელი ნინო ქოქიაშვილია. ამ პროექტის მიხედვით ოზურგეთის რესურსცენტრმა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის სპორტის და ახალგაზრდობის განყოფილების მიერ იყო ორგანიზებული. თავდაპირველად გურიის მუნიცი-

პალიტეტებში შერჩეული 200-მდე ბავშვი ქ. ლანჩხუთში წარსდგნენ სპეციალისტების წინაშე. სალომე კონკურსში გრაფიკული პეიზაჟით და ჩანახატით მონაწილეობდა. ამ კონკურსში მას არჩევანის გაკეთება მოუწია პროზასა და მხატვრობას შორის. სალომემ მხატვრობა აირჩია და გამარჯვება კიდეც. -მე და ჩემი მეგობარი, ოზურგეთელი ლიკა ცეცხლაძე 14 ივლისს რაჭაში წავიყვანეს, სადაც 5 დღე დავყავით. აქაური ბანაკიც პრო-

ექტის „ახალგაზრდა ხელოვანი“ გაგრძელება იყო. აქ კონსულტანტი თავად ნინო ქოქიაშვილი იყო. აქაც კონკურსი გაიმართა. 2 დღე გვეძლეოდა საკონკურსო ნამუშევრის შესაქმნელად. ფიურში ფარული კენჭისყრით ჩემი ნამუშევარი გამარჯვებულად ცნო -გვითხა გაზეთ „ალიონის“ რედაქციაში სტუმრად მყოფმა სალომე ჩიტაიშვილმა. წარმატებები ვუსურვოთ ახალგაზრდა ხელოვანს.

გურული მოჭადრაკეები კალმს სამართაშორისო საჭადრაკო ტურნირში ცდიან

განი ახალგაზრდებით იყო წარმოადგენილი უკრაინა, ყაზახეთი, სომხეთი, აზერბაიჯანი, თურქეთი, რუსეთი და სხვა. საპრიზო ფონდი 45 ათას ლარს შეადგენდა ფესტივალის ცველა კატეგორიაში შევიარული სისტემით, 9 ტურად ჩატარდა. 12 წლამდე ასაკის 32 გოგონათა შორის კარგად ასაპრეზა ლანჩხუთელმა **მარიამ ჩხაიძემ** და ოზურგეთელმა **ანა მგერულაძემ**. მარიამი 6 ქულით და ნაკლები კოეფიციენტით მეოთხე საპრიზო ადგილზე აღმოჩნდა, რაც თავის მხრივ სერიოზული წარმატებაა, ანა მგერულაძემ ბოლო პარტიაში ცველაზე მაღალრეიტინგთან ლიზი ქონაძესთან გაიბო თამაშმა, მაგრამ საპრიზო სუთულში მოსახვედრად საკმარისი ვერ აღმოჩნდა და 5,5 ქულით მეექვსე საპრიზო ადგილს დასავარდა. წარმატებულ შედეგად უნდა ჩაითვალოს ასევე ლანჩხუთელი **მარიამ სარიშვილის** 5 ქულა და ასაკით ცველაზე პატარა ოზურგეთელი **ლიზი ვასაძის** 4,5 ქულა. 12 წლამდე ასაკის ჰაბუკებს შორის ლანჩხუთელმა **მიხეილ აფხაზაძემ** იყოჩაღა. მან ძლიერ კონკურენტებთან შეძლო 6,0 ქულის დაგროვება და საპრიზო სუთულში შესვლა. კარგ შედეგად უნდა ჩაითვალოს **თენგიზ ჯანაშვილის** 5 და **ლუკა მასრაძის** 4,5 ქულა. ისევ წარმატებას მაიქწია 10 წლის **თენგიზ თითქი**, რომელიც სხვადასხვა ქვეყნის 66 მონაწილეს შორის ასაპრეზობდა.

თავის ვინაიდან მის ასაკში (12-წლამდე) ჩემპიონატი ცალკე არ ტარდებოდა, ძლიერია შორის მოუწია თამაში და შედეგად მოკრძალებული აჩვენა. სამაგეროდ, თეკლამ რომელიც პირველად ასაპრეზობდა ამ დონის ტურნირში, 50 %-იანი ბარიერი გადალახა. ისევ კარგად ითამაშა **თენგიზ თითქი**, რეიტინგიც საგრძნობლად მოიმატა. დადენებული მოჭადრაკის თვისებებს ავლენს 7 წლის **ნიკა ბარამიძე**, 8 წლამდეთა ტურნირში მან 6 ქულა დაგროვა და მხოლოდ ერთი ქულა არ ეყო საპრიზო ადგილის მოსაპოვებლად. დილისტატთა ჯგუფში (ტურნირი) ასაპრეზობდა საჭადრაკო კლუბ გურიას წევრი, საერთაშორისო ოსტატი **ნიკა ჩხაიძე**, რომელმაც ძლიერია შორის 5,0 ქულა დაგროვა. გურიის ჰაბრაკის ფედერაციის პრეზიდენტმა **ზურაბ ანდლულაძემ** ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ 22-28 ივლისს კიდევ ერთი საერთაშორისო საჭადრაკო ფესტივალი „ბათუმი-2019“ ტარდება ბათუმი, რომელშიც გურია ოზურგეთელი მოჭადრაკეებითაა წარმოდგენილი. მან აღნიშნა ისიც, რომ 3 სექტემბრიდან განახლდება საქართველოს საკლუბო ჩემპიონატი, ოზურგეთის „გურია“ მე-7-8 ტურში ფილის საჭადრაკო კლუბს „ნანას“ ათ დაფაზე უმსაძინძობეს.

თავის ვინაიდან მის ასაკში (12-წლამდე) ჩემპიონატი ცალკე არ ტარდებოდა, ძლიერია შორის მოუწია თამაში და შედეგად მოკრძალებული აჩვენა. სამაგეროდ, თეკლამ რომელიც პირველად ასაპრეზობდა ამ დონის ტურნირში, 50 %-იანი ბარიერი გადალახა. ისევ კარგად ითამაშა **თენგიზ თითქი**, რეიტინგიც საგრძნობლად მოიმატა. დადენებული მოჭადრაკის თვისებებს ავლენს 7 წლის **ნიკა ბარამიძე**, 8 წლამდეთა ტურნირში მან 6 ქულა დაგროვა და მხოლოდ ერთი ქულა არ ეყო საპრიზო ადგილის მოსაპოვებლად. დილისტატთა ჯგუფში (ტურნირი) ასაპრეზობდა საჭადრაკო კლუბ გურიას წევრი, საერთაშორისო ოსტატი **ნიკა ჩხაიძე**, რომელმაც ძლიერია შორის 5,0 ქულა დაგროვა. გურიის ჰაბრაკის ფედერაციის პრეზიდენტმა **ზურაბ ანდლულაძემ** ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ 22-28 ივლისს კიდევ ერთი საერთაშორისო საჭადრაკო ფესტივალი „ბათუმი-2019“ ტარდება ბათუმი, რომელშიც გურია ოზურგეთელი მოჭადრაკეებითაა წარმოდგენილი. მან აღნიშნა ისიც, რომ 3 სექტემბრიდან განახლდება საქართველოს საკლუბო ჩემპიონატი, ოზურგეთის „გურია“ მე-7-8 ტურში ფილის საჭადრაკო კლუბს „ნანას“ ათ დაფაზე უმსაძინძობეს.

თავის ვინაიდან მის ასაკში (12-წლამდე) ჩემპიონატი ცალკე არ ტარდებოდა, ძლიერია შორის მოუწია თამაში და შედეგად მოკრძალებული აჩვენა. სამაგეროდ, თეკლამ რომელიც პირველად ასაპრეზობდა ამ დონის ტურნირში, 50 %-იანი ბარიერი გადალახა. ისევ კარგად ითამაშა **თენგიზ თითქი**, რეიტინგიც საგრძნობლად მოიმატა. დადენებული მოჭადრაკის თვისებებს ავლენს 7 წლის **ნიკა ბარამიძე**, 8 წლამდეთა ტურნირში მან 6 ქულა დაგროვა და მხოლოდ ერთი ქულა არ ეყო საპრიზო ადგილის მოსაპოვებლად. დილისტატთა ჯგუფში (ტურნირი) ასაპრეზობდა საჭადრაკო კლუბ გურიას წევრი, საერთაშორისო ოსტატი **ნიკა ჩხაიძე**, რომელმაც ძლიერია შორის 5,0 ქულა დაგროვა. გურიის ჰაბრაკის ფედერაციის პრეზიდენტმა **ზურაბ ანდლულაძემ** ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ 22-28 ივლისს კიდევ ერთი საერთაშორისო საჭადრაკო ფესტივალი „ბათუმი-2019“ ტარდება ბათუმი, რომელშიც გურია ოზურგეთელი მოჭადრაკეებითაა წარმოდგენილი. მან აღნიშნა ისიც, რომ 3 სექტემბრიდან განახლდება საქართველოს საკლუბო ჩემპიონატი, ოზურგეთის „გურია“ მე-7-8 ტურში ფილის საჭადრაკო კლუბს „ნანას“ ათ დაფაზე უმსაძინძობეს.

ბაილეთი – რა კეთდება კარბი და რა ხდება ცუდი გურიის ამ ერთ-ერთ უკველეს სოფელში

სოფელში 1777, ხოლო თვით ბაილეთში 1926 გრძივი მეტრი გზის მოსაფლავლებას, ორივემ გზის სიგანე 5 მეტრი იქნება, ხოლო ასფალტის სისქე – 6 სმ. ბაილეთში ზაქარაძეების უბანში კიდევ დასაგება 1960 მეტრი გზა. კეთდება ხიდები, მილხიდები, საწრები არხები. სამუშაოები 20 სექტემბერს უნდა დამთავრდეს. ამ ეტაპზე არანაირი შემფარველებელი ფაქტორი არ არსებობს, რომ ვაღებში ვერ ჩავეტიოთ, თუ როგორ კეთდება, შეგიძლიათ თვითონ ნახოთ და მოსახლეობასაც ჰკითხოთ“.

ხიდის გადაღებისას, ერთმა ადგილობრივმა ახალგაზრდამ, რომელიც ამ სამუშაოებშია ჩართული და მდიაზე ცოტა მწყობრად უნდა იყოს, წაგვირგვინა: ტელევიზიები და გაზეთები დღეს ძირითადად სკანდალებზე მუშაობენ. კარგია, თუ ვინმემ ამისთვისაც მოიცალა და იმედია, ყველაფერი თბიქტურად გაშუქდებაო.

ზურაბ დარჩიას თქმით, „პალადამ“ ბაილეთის სკოლის წინამდებარე მოედნისა და ჭიშკრიდან სკოლის შენობამდე მისასვლელი გზის მოაფლავლებით, ერთგვარი საჩუქარი გაუკეთა სოფელს. ეს სამუშაოები პროექტით არ იყო გათვალისწინებული.

მოსახლეობა ერთსულოვანია ამ საკითხში, ყველა ემადლიერება მეგზვეებს. ამბობენ, რომ სექტემბრის ბოლოს პუბლიკაციით აღნიშნავენ ბაილეთში გზების მოსაფლავლებას.

პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია, რომ ბაილეთში ჯერჯერობით არც ერთ ოჯახში შეყვანილი არ არის ბუნებრივი აირი. ეს მაშინ, როდესაც მთავარი მაგისტრალი მოსახლეობიდან სულ რაღაც 200-300 მეტრში გადის.

ორის მიერ ჩამოყალიბებულ ბოლო წინადადებას: რატომ დარჩა ადენი ხნის განმავლობაში ბაილეთი ბუნებრივი აირის გარეშე?

324-კომლიან თემში, ასე თუ ისე, მოვარეუბლია სასმელი წყლის პრობლემა. აქვე წყაროები, ჭები, არტეზიული ჭებიც არის ზოგან, ზურაბ დარჩიას თქმით, მოსახლეობის 70-80 პროცენტი სრულყოფილად უზრუნველყოფილია სასმელი წყლით.

სოფელში კარგა ხანია დამთავრებულია ინდივიდუალური ელექტროგამრიცხველიანება და მოსახლეობას სტაბილურად მიეწოდება ელექტროენერგია. ზოგიერთ უბანში შესაცვლელია ელექტროსადენების დამჭერი ბოძები.

რაც შეეხება განათლებისა და ალზრდის კერებს, როგორც სკოლა, ისე საბავშვო ბაღი ყველა მარჯვენა ბლით ერთ-ერთი საუკეთესოებია მთელ მუნიციპალიტეტში.

ბაილეთელები მორწმუნე ხალხია და სოფელში მოქმედ ეკლესიებს, საბუნებისმეტყველო, მრევლი არ აკლია.

ყოველივე ზემოთხსენებულის ფონზე, ცოტა უცნაურია, რომ სოფელს არ გააჩნია ადმინისტრაციული შენობა და სოფლის როგორც წარმომადგენლობითი, ისე საადმინისტრაციო რგოლის წარმომადგენლები შეხიზნული არიან საბავშვო ბაღის შენობაში.

სოციალური ყოფა ბაილეთშიც მდიმა, თუმცა, ჩანს გაუმჯობესების ტენდენციები, ჰყავთ საქონელი, ფრინველი, აქვე ბოსტნები, მეტ-ნაკლებად საძოვრებიც, ეწვევიან მცირე მეწარმეობას.

ერთი მხრივ, ფინანსურ სიღუბს ჭირებს და მეორე მხრივ, გვაღვიანობას უნდა მივაწეროთ ის ფაქტი, რომ გვიან დაითესა სიმინდი. ბაილეთში ყანები ახლა ამოდის, ახალსოფელში კი მარგვლა ახალდაწყებულია. აქაურ გამოცდილ მეყანებს თუ დავუჯერებთ, სიმინდი მოასწრებს დამწიფებას.

აბა, ცუდი რაღა ხდება? – იკითხავთ, ალბათ. ბოლო საკითხმა – ყანებმა და საყანებმა მიგვიყვანა იმ დილემამდე, რის წინაშეც შესაძლებელია ბაილეთელები მალე დადგნენ. საქმე ისაა, რომ ახალსოფლის ტერიტორიაზე, მდინარე სუფსის აუზში კარიერის ამოქმედების შემდეგ, როგორც ამბობენ, 2000 წლიდან დღემდე, აქაურებმა სავარგულების თითქმის 50 პროცენტი დაკარგეს.

ახალსოფელი რიონი დარჩიას თქმით, ამის მიზეზი გახლავთ ის, რომ ქვიშა-ხრემის მოპოვებლებმა მდინარეს კალაპოტი შეუცვალეს.

„მთელი პასუხისმგებლობით ვამბობ, რომ სავარგულები სუფსამ მას შემდეგ წაგვართვა, რაც ქვიშა-ხრემის მოპოვებელმა კომპანიამ, მოსახლეობასთან შეუთანხმებლად, მდინარეს კალაპოტი შეუცვალა. წყალი აქვე აწევა და მაიქვს ეს ჩვენი მიწები. 600 კუბური მეტრი გაბიონი იყო ჩაწყობილი, კარგად გაკეთდა, 43 დღე პირადად ვიმუშავე იქ და ვიცო, ვააუქმეს მაგათმა, აღარ ჩანს საერთოდ. ჩემი ანგარიშით, 18-20 ჰექტარი სავარგული უკვე წაღებულია, აღარ არსებობს. ეს კერძო საკუთრებაში არსებული მიწები იყო. იმედა დარჩიას, გელა დარჩიას, თემურ ჩხარტიშვილის (ყოფილი პროკურორის), ზური ებრაღიძის, მეორე თემურ ჩხარტიშვილის, ომარ ჩხარტიშვილის მიწები შუაშია გაჭრილი და სანახევროდ წაღებულია. ვინ აკვინაზლაურებს ზარალს, ან ვინ მოგვცემს სანაცვლო მიწას? მეზო-

იცის. მისივე თქმით, მდინარე სუფსამ ამ ადგილზე უკვე 21 ჰექტარი მიწის ფართობი წაიღო: „ამის მიზეზი, ჩემი აზრით, ქვიშა-ხრემის არასწორად მოპოვებაა. არადა, შეიძლება აქ ამ საქმის წარმართვა გარემოს დაუზიანებლად. ვთხოვ, შევეხვეწე ამ ხალხს, ისე ეკეთებინათ თავიანთი ბიზნესი, მოსახლეობა არ დაზარალებულიყო. როგორ შეასრულეს თხოვნა, ზომ ნახეთ? ბესიკ ვასაძეს, ჯონდერი როფვას, ელგუჯა როფვას, ვისაც 6 ათასი ჰქონდა, იმას 3 ათასამდე, ვისაც 3 ათასი ჰქონდა, იმას 1500 კვადრატული მეტრი მიწებიც აღარ აქვთ დარჩენილი. 60-65 მეყანე ასეთ მდგომარეობაშია“.

ზურაბ დარჩიამ გვითხრა, რომ ბაილეთელებს მიწების სერიოზული დანაკარგი აქვთ ყოფილი ჩაის ფაბრიკის გასწვრივ, სანაპირო ზოლშიც. ამ ტერიტორიებზე, გაღმა მხარეს ანალოგიურ დღეში ჩაავდო მდინარემ

კუბური მეტრი; მეორე, უფრო მცირე ლიცენზიის ვადაა 2017 წლის 14 სექტემბრიდან 2021 წლის 13 დეკემბრამდე, 0,5 ჰექტარზე, მოცულობა – 15 000 კუბური მეტრი. სავარაუდოდ, დღეს აქ შპს „ნატა 2000“ უნდა აწარმოებდეს ქვიშა-ხრემის მოპოვების სამუშაოებს. შეიძლება ვერ ვიყოთ კომპეტენტურები, მაგრამ რაც რუკაზე ჩანს, ის ნამდვილად არ უწყობს ხელს გასწორხაზოვნებას.

ინფორმაციის დაზუსტების მიზნით, თბილისში, გარემოს დაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის პრესსამსახურის ხელმძღვანელს ლიკა ქოქიაშვილს დავუკავშირდით, რომელმაც გვითხრა, რომ ეკონომიკის სამინისტროს პიარის ეროვნული სააგენტოსთვის უნდა მიგვემართა, ტელეფონის ნომერიც დაგვიდგინა – 2439557. გასულ სამშაბათს, 23 ივლისს, გაზეთის დასაბეჭდად მომზადების დღეს, 14-დან 17 საათამდე ჩვენ მიერ განხორციელებულმა ზარებმა

ბელი სოფელი სილაურიც ამ დღეში იყო. თუმცა, სილაურელებმა დაატოვებინეს ტერიტორია“.

ეს ფაქტი მეორე დღეს სილაურის მასობრივად დატოვებულმა გოჩა კილაძემაც დაგვიდასტურა.

როგორც ადგილობრივები ამბობენ, აქ კარიერები წინა ხელისუფლების შს მინისტრის ვანო მერაბიშვილის ინტერესებში შედიოდა.

„ვერ გეტყვით, ვისი ბიზნესი იყო და არის, მაგრამ იმის თვითმხილველი ვარ, რომ კარიერის გახსნამდე იმ ადგილას მერაბიშვილის შვეულმფრენი დაფრინდა და შემდეგაც შს მინისტრმა რამდენჯერმე დაათვალიერა ობიექტი“, – გვითხრა 59 წლის ელგუჯა მინელიძემ, რომელიც 45 წელია ტრაქტორზე მუშაობს და აქაური ტერიტორიების ავან-ჩავანი კარგად

მეზობელი სოფელი ჯუმათი. ესეც იმის შედეგია, რომ აქ ადრე ქვიშა-ხრემის მოპოვებელი კარიერი მოქმედებდა.

ცნობილი ფაქტია, რომ კარიერების მეპატრონეები ხშირად შეგნებულად იცვლებიან. ამიტომ, შევეცადეთ, გაგვეგო ვინ აწარმოებდა და ვინ აწარმოებს ახალსოფელში ინერტული მასალების მოპოვებას. რას

რატომაც ადრესატამდე ვერ მიღწია. არაუმავს, შევეცდებით უახლოეს მომავალში დავუკავშირდეთ და დაზუსტებული ინფორმაცია გამოვაქვეყნოთ.

რასაკვირველია, მოპოვებული არასრული მასალებით არაფერს ვამტკიცებთ, ხელს არავის ვაღებთ, უბრალოდ, ხალხის ნაამბობსა და ფაქტებს ვაფიქსირებთ. ჩვენი აზრით, როგორც ცენტრალური, ისე ადგილობრივი ხელისუფლების შესაბამისი სტრუქტურები, ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციები აუცილებლად უნდა დაინტერესდნენ ამ საკითხით და დარღვევის შემთხვევაში, ოპერატიულად უნდა გატარდეს სათანადო ღონისძიებები.

მოკლედ, კარიერების გამოისობით შექმნილ სიტუაციას ბაილეთში მოსალოდნელი მიგრაციის სუნი ასდის. მოსახლეობის მხრიდან სოფლის დაცარილება და მიტოვება, რა თქმა უნდა, დაშაულის ტოლფასი იქნება, მაგრამ თუ სავარგულები და საძოვრები არ ექნა, შესაბამისად მოსავალი ვერ მოიწია და პირუტყვი ვერ იყოლია, ოჯახი ვერ დააპურა, შეიძლება ვერ აღზარდა და დაკვალანა, მტერ-მოყვარეს პასუხი ვერ გასცა, მაშინ რა უნდა კარიერებისგან ფსკერამობრუნებულ, გაცამტვერებულ სუფსის ჭლაში ბაილეთელ კაცს, ან ვის რაღად სჭირდება ეს მოსაფლავლებული გზები და სხვა ინფრასტრუქტურა, რომლისთვისაც ადგილობრივი ხელისუფლება ასე ისარგებლა ???

SOS!!!

„სამღვთოს“ საზაფხულო უპირება სურამში და თანატოლებთან გამართული ამხანაგური მატჩების შედეგები

10-დან 20 ივლისის ჩათვლით, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სპორტულ გამაჯანსაღებელ დაწესებულებაში გაერთიანებულ (დირექტორი გელა შაფაქიძე) არსებულმა ნატანების „სამღვთოს“ ბავშვთა საფეხბურთო გუნდმა (მწვრთნელი – ვია ტულუში) საზაფხულო შეკრება გაიარა კურორტ სურამში. ბავშვები ცხოვრობდნენ ძალიან კარგ პირობებში, ჰქონდათ დღეში სამკვრადი კვება. გაიარეს ტექნიკური, ტაქტიკური, ფიზიკური კროსი და თეორიული ვარჯიშები. ჰქონდათ ამხანაგური მატჩები ძალიან ძლიერ მეტოქეებთან, კერძოდ: მათ მინიფეხბურთში ორჯერ დაამარცხეს კასპელი თანატოლები, ანგარიშით 8:6 და 3:2. პირველ მატჩში 4-4 გოლი გაიტანეს მძიმე გიგა და გუჯა ნათიძეებმა, ხოლო მეორე მატჩში ჰეთორიკი ალექო ცერცვაძემ შეასრულა. ხაშურის „ივერისთან“ (მწვრთნელი – მეგლუდ ლომიძე) 1 X 8 სისტემით თამაშში პირველ მატჩში ნატანებლები დამარცხდნენ ანგარიშით 4:5. ნატანებელთაგან გოლები

გაიტანეს ისევ მძიმე გიგა და გუჯა ნათიძეებმა. მეორე დღეს ჩვენმა ბიჭებმა მეტოქესთან სრულყოფილი რევანში აიღეს და ის 5:2-ზე დაამარცხეს. გოლები გაიტანეს: ალექო ცერცვაძემ – 3, გიგა ნათიძემ და გუნდში ასაკით ყველაზე პატარა ფეხბურთელმა გიორგი ბოლქვაძემ. ძალზე ნაყოფიერი გამოდგა ბორჯომში, კერძოდ კი, ახალდაბადებულ შეკრებაზე ჩამოსულ რუსთაველ თანატოლებთან გამართული შეხვედრები (მწვრთნელი – ოზურგეთის „მერცხალის“ ყოფილი ფეხბურთელი ტატო წიკლაური). რუსთაველებთან ჩვენმა ბიჭებმა 4 თამაშში გამარტეს სისტემით 1 X 8-ზე. მათი პირველი შეხვედრა უგოლო ფრედ, 0:0 დასრულდა, გამარჯვებული ვერც მეორე მატჩში გამოვლინდა, მაგრამ ის უხვევლიანი გამოდგა – 3:3. ჰეთორიკი გიგა ნათიძემ შეასრულა. მესამე მატჩში, მთელი შეხვედრის მანძილზე უპირატესობას „სამღვთოს“ ფეხბურთელები ფლობდნენ, მაგრამ მაინც 1:2-ზე დამარცხდნენ. ნატანებელთაგან გოლი გუჯა

ნათიძემ გაიტანა. ბოლო მეოთხე მატჩში კი რევანში აიღეს და 1:0 გაიმარჯვეს, გიგა ნათიძემ თერთმეტმეტრიანი დარტყმა ზუსტად შეასრულა. საერთო ჯამში ნატანებელმა ფეხბურთელებმა შეკრებაზე 8 მატჩი გამართეს, ოთხ შეხვედრაში გაიმარჯვეს, ორი ფრედ დაამთავრეს და 2 შეხვედრაში დამარცხდნენ. ბურთების შეფარდება 25 -20-ზე. გუნდის მწვრთნელი ვია ტულუში შეკრებით ძალიან კმაყოფილი დარჩა და მატჩების შედეგითაც ის გუნდის ყველა რგოლის ფეხბურთელების თამაშით კმაყოფილია, მაგრამ აღნიშნა ბევრი ხარვეზი, რომელსაც ბავშვები ვარჯიშებზე ეტაპობრივად გამოასწორებენ. მისი აზრით, ბავშვებმა მათი შესაძლებლობები ბოლომდე ვერ გამოავლინეს. 8 მატჩში 11 გოლი გუნდის კაპიტანმა გიგა ნათიძემ გაიტანა, შვიდი – გუჯა ნათიძემ. ექვსი გოლის ავტორი ორი ჰეთორიკით ალექო ცერცვაძე გახდა, ერთი გოლი კი გიორგი ბოლქვაძის ანგარიშზეა. აქვე

გაგაცნობთ შეკრებაზე მყოფ ბავშვებს: შოთა თარხნიშვილი, თორნიკე ბაქანიძე, უჩა ზომერიკი, ალექო ცერცვაძე, გიორგი ბოლქვაძე, ირაკლი კავაზაშვილი, ლუკა პაატას ძე მინინოშვილი, ლუკა ხურციძე, გიორგი უჯმაჯურიძე, გიგა და გუჯა ნათიძეები. მწვრთნელი დიდ მადლობას უხდის შეკრებაზე მყოფი ბავშვების მშობლებს, რომლებმაც ყველაფერი გააკეთეს და შეძლეს მათი შვილების შეკრებაზე გამოსაშვებად.. ასევე დიდ მადლობას უხდის ბატონ აკაკი წითლიძეს, რომელმაც ორი ბავშვი დააფინანსა. ბოლოს კი, ძალზე მადლიერია ფეხბურთის უფროსი სპეციალისტის გონა კრასოტკინისა, რომელიც ოზურგეთიდან მათ ყურადღებას არ აკლებდა. ჯამში გუნდმა ძალზე შედეგიანი და ნაყოფიერი შეკრება გაიარა. რაც მთავარია, თვითონ ბავშვებ და მათი მშობლები ძალზე კმაყოფილები დარჩნენ. თავიანთი მხრივ, ისინი დიდ მადლობას უხდით მწვრთნელ ვია ტულუშს.

ბანცხალეპა
სოფლად, ოჯახში
გვესაჩიროება
ღამხმარე
ღამის თვით.
მსურველებმა
გამოგვხმარეთ:
551 48 29 29;
599 50 94 12.

მადლობა
უურადლებისთვის

საკაცო საზოგადოება „იმედის“ სამეურნეო ეზო (რომელსაც სხვა ორგანიზაციებიც სარგებლობს), და მისასვლელი გზა ავარიულ მდგომარეობაში იყო. წვიმის დროს დეგობდა წყლის ტბორები და მანქანებს უჭირდათ გავლა. უნივერსიტეტის კოლექტივმა დახმარება ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერს კონსტანტინე შარაშენიძეს. მან ჩვენი თხოვნა გაითვალისწინა და შპს „გუგუშენი 18“-მა (უფროსი თემურ ჯაფა), მოასვალტა მისასვლელი და სამეურნეო ეზო. მადლობა ოზურგეთის მერს ჩვენი პრობლემის გათავისუფლებისა და უმოკლეს პერიოდში გადაწყვეტილათვის.
სს „იმედის“ კოლმეტივი

ჰეპატიტის მსოფლიო დღე

ყოველწლიურად, 28 ივლისს, ჰეპატიტის მსოფლიო დღის აღნიშვნად მთელი მსოფლიო ერთიანდება საერთო მიზნით - ამაღლდეს ცნობიერება ვირუსული ჰეპატიტის რეალური ტვირთის შესახებ. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია მოუწოდებს ქვეყნებს, განახორციელონ ეფექტური ღონისძიებები, რაც ხელს შეუწყობს დაავადების შესახებ ცოდნის გაუმჯობესებასა და ინფექციის ახალი შემთხვევების პრევენციას, ასევე გაზრდის ტესტირებისა და მკურნალობის სერვისებზე წვდომას. დღესდღეობით, მსოფლიოში, 20 ინფიცირებულიდან მხოლოდ ერთმა იცის, რომ ვირუსული ჰეპატიტი აქვს და 100 დაავადებულად მხოლოდ ერთი მკურნალობს. მსოფლიოში დაახლოებით 325 მილიონ ადამიანს აქვს B და C ჰეპატიტის ქრონიკული ფორმა. 2015 წელს ამ დაავადებით დაახლოებით 1.34 მილიონი ადამიანი გარდაიცვალა. უმნიშვნელოა ის ფაქტი, რომ ქრონიკული C ჰეპატიტის შემთხვევათა 95%-ზე მეტი შესაძლებელია სრულად განკურნება 3 თვიანი მკურნალობის კურსის შედეგად. 2016 წლის მისში, ჯანმრთელობის მსოფლიო ასამბლეაზე, 194 ქვეყნის მთავრობამ მიიღო ვირუსულ ჰეპატიტებზე ჯანმრთელობის სექტორის პირველი გლობალური სტრატეგია, რომლის ამოცანაა 2030 წლისთვის ვირუსული ჰეპატიტის, როგორც საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისთვის მნიშვნელოვანი საფრთხის, ელიმინაცია. სტრატეგიის ერთ-

ერთი მიზანია 2020 წლისთვის B და C ჰეპატიტის მქონე 8 მილიონ ადამიანს მკურნალობა. ხანგრძლივადიანი სამიზნე კი არის 2030 წლისთვის ვირუსული ჰეპატიტის ახალი ინფექციების 90%-ით, ხოლო ვირუსული ჰეპატიტებით გამოწვეული სიკვდილობის 65%-ით შემცირება. 2017 წელს ჰეპატიტის მსოფლიო ალიანსმა დააარსა პროგრამა NOhep Visionaries, რომელიც აერთიანებს სხვადასხვა ქვეყნის მთავრობებს ცნობიერების ამაღლებისა და მსოფლიოში ელიმინაციის მისაღწევად საჭირო მიდგომების შემუშავების მიზნით. C ჰეპატიტის ელიმინაციისთვის გაწეული თავდაუზოგავი შრომის გამო ჰეპატიტის მსოფლიო ალიანსმა პროგრამის მონაწილედ წარადგინა საქართველო, როგორც სანიშნო და მისაბამი მაგალითი სხვა ქვეყნისთვის. 2015 წლის აპრილში, აშშ დაავადებათა კონტროლის ცენტრების, ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციისა და სხვა პარტნიორების მხარდაჭერით, საქართველომ წამოიწყო უპრეცედენტო პროგრამა და მიზნად დაისახა ქვეყანაში C ჰეპატიტის ელიმინაცია. 2016 წელს საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცდა ქვეყანაში C ჰეპატიტის ელიმინაციის სტრატეგია (2016-2020). აღნიშნული სტრატეგია მოიცავს ძირითად აქტივობებს C ჰეპატიტის ელიმინაციის მისაღწევად საჭირო სხვადასხვა მიმართულებებით, როგორცაა ცნობიერების ამაღლება, ეპიდემიოლოგიური მონიტორინგი, სკრინინგი, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა.

ელიმინაციის პროგრამის მიზანია ქვეყანაში C ჰეპატიტის ვირუსით გამოწვეული ავადობისა და სიკვდილობის შემცირება, ასევე ახალი შემთხვევების აღმოცენების პრევენცია. პროგრამის დაწყებიდან დღემდე 50 ათასზე მეტმა პაციენტმა მიმართა სერვისის მიწოდებულ დაწესებულებას და დაახლოებით 45 ათასმა იმკურნალა ან ამჟამად მკურნალობს უახლესი ანტივირუსული მედიკამენტების შემცველი რეჟიმებით. 42 ათასმა პაციენტმა უკვე დაასრულა მკურნალობა და მათში, რომელთაც ჩაუტარდათ მკური ვირუსული პასუხის შესაფასებელი ანალიზი მკურნალობის დასრულებიდან 3 თვის შემდეგ, სრული განკურნება გამოვლინდა პაციენტთა მთლიანი რაოდენობის 98%-ში, მნიშვნელოვანი ფართომასშტაბიანი ღონისძიებები ტარდება სკრინინგის მიმართულებით. დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრსა და მის რეგიონულ განყოფილებებში ასევე, გურიის მხარის დასახლებულ ადგილებში უწყვეტად მიმდინარეობს უფასო სკრინინგი ნებისმიერი მსურველისთვის. გაფართოვდა სკრინინგის ღონისძიებები მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფებში - ორსულები, სტუდენტები, სამედიცინო პერსონალი; აქტიური სკრინინგი დაიწყო ამბულატორიულ და სტაციონარულ დაწესებულებებში მყოფ პაციენტებში. C ჰეპატიტის ვირუსების გადაცემის გზებთან აღსანიშნავია: სამედიცინო (ჰემოტრანსფუზია ანუ

სისხლის გადასხმა და სხვა სამედიცინო მანიპულაციები) მანიპულაციები; არასამედიცინო მანიპულაციები (ინექციური ნარკოტიკების მიხმარება, მანიკური, პედიკური, ტატუირება, პირსინგი, აკუპუნქტურა); აგრეთვე, სექსობრივი და ვერტიკალური (დედიდან შვილზე) გზები. ნებისმიერი სამედიცინო თუ არა სამედიცინო მანიპულაცია, რომელიც დაკავშირებულია კანისა და ლორწოვანის მილიანობის დარღვევასთან, წარმოადგენს C ჰეპატიტით დაინფიცირების რისკს. სამედიცინო დაწესებულებებში რისკის ქვეშ იმყოფება როგორც მედ. პერსონალი (ქირურგები, გინეკოლოგები, ლაბორანტები და. შ.), ასევე მათი პაციენტები. სექსობრივი გზით ჰეპატიტი უფრო ხშირად გადაეცემა (დაახლოებით 30%-ში), ვიდრე C ჰეპატიტი (5-7%). დაინფიცირების რისკი მატულობს დაუცველი და შემთხვევითი კავშირების დროს. მაღალი რისკის ჯგუფები აერთიანებს კომერციული სექსის მუშაკებსა და ჰომოსექსუალებს. დედიდან შვილზე გადაცემის სისშირე B ჰეპატიტის შემთხვევაში უფრო მაღალია (20-80%), ვიდრე C ჰეპატიტის დროს (2-8%). ორსულს, რომელსაც გამოვლინდება B ან C ჰეპატიტი, რეკომენდებულია ჩაუტარდეს საკეისრო კვეთა. B ჰეპატიტის შემთხვევაში, კი დაბავებიდან პირველი 12 საათის განმავლობაში, ჰეპატიტის საწინააღმდეგო ვაქცინაციას იმუნიოგლობულინიან ერთად, მინიმუმდღე დაჰყავს ახალშობილის დაავადების რისკი.

C ჰეპატიტის ვირუსით ძირითადად ახალგაზრდა ასაკის მამაკაცები ინფიცირდებიან. B ჰეპატიტი უმეტეს შემთხვევაში გამოვლენილია მთავრდება, თუმცა 5-10%-ში ვითარდება ქრონიკული ფორმა. C ჰეპატიტი ძირითადად უსიმპტომოდ მიმდინარეობს. არცერთი ვირუსული ჰეპატიტის დროს არ აღინიშნება ქრონიკაციის ისეთი მაღალი მაჩვენებელი, როგორც C ჰეპატიტის შემთხვევაში. მწვავე ფორმის გადატანის შემდეგ, პაციენტთა 60-80%-ის უეითარდება ქრონიკული ფორმა, რომლის გამოსავალი არცთუ იშვიათად (20-50%) არის ციროზი და ლეიბოსიკოზი. C ვირუსით ინფიცირებულ პირებში ლეიბოსის კიბო 4-ჯერ უფრო ხშირად ვითარდება, ვიდრე B ვირუსით ინფიცირების შემთხვევაში. ქრონიკული C ჰეპატიტი წლების განმავლობაში უსიმპტომოდ მიმდინარეობს და ავადმყოფთა უმრავლესობა თავს ჯანმრთელად გრძობს, ამიტომაც უწოდებენ C ჰეპატიტს „აღუვლიანი“.

სწორედ ამიტომაც აუცილებელია ტესტირების ჩატარება, ყოველ 6 თვის ინტერვალის დაციით, რაც იძლევა გარანტიას მკურნალობის დროულად დაწყების. დღეს უკვე C ჰეპატიტი მიეკუთვნება სხვა განკურნებად დაავადებათა რიცხვს.

არჩილ მჟავია,
დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის გურიის განყოფილების უფროსი.

სტუმარი

სათუნა აფხაზავას თვალით დანახული მსტონეთი

ბანათლება – სწავლა და სწავლება აფხაზავას ბენეფიციტ მოდელით. ასე იყო აღრმ და ასეა დღესაც. „ალიონის“ მკითხველთან სათუნა აფხაზავას განსაკუთრებული წარდგენა ნამდვილად არ სჭირდება. ლანჩს უთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხაჯალი-ის საჯარო სკოლის დირექტორი და სამომავლო ბანათლების კვლავი „მეგობარი“ მასწავლებელია.

როგორც ცნობილია, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს ბანათლების, მცენებრების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, ნატოსა და მგროკავშირის საინფორმაციო ცენტრი უკვე მძვინვარეობს, მათგან მასწავლებელი მგროკავშირის „მეგობარი“ მასწავლებელია.

– ნატოსა და მგროკავშირის მხარდაჭერა საქართველოს ასეა ისე სჭირდება, როგორც არასდროს და, ამდენ ბამომდინარე, მოსწავლეებისთვის მგროკავშირის დირექტორებისა და ფასეულობების სწავლებას უდიდესი ბენეფიციტია აქვს, – ეს ძალბატონი სათუნა სიტყვებია. იგი

ფლავანდელი კონკურსის 10 ბამარჯვებულიდან ერთ-ერთი ბახლავით, ვინაც უმსაბამისი სმარტიფიკატი თვით საქართველოს პრემიერმა მამუკა ბახტამე ბადანცა თბილისის ცმრამონიალების სასახლეში.

პროექტის ბამარჯვებულები, ამ ცოტა ხნის წინათ, სასწავლო ვიზიტით მსტონეთში იმყოფებოდნენ ამ მამყნის ბამოცდობების უმსაწავლად და ბახსაზიარებლად, მბტადრე ბანათლებასში.

სწორედ ამ ვიზიტის ფარგლებში დანახულ მამოცდობებს უბახსუბებს რუბრიკის სტუმარი.

– ბამარჯობა, ქალბატონ სათუნა! უბირველესად, წარმატებებს გილოცავთ, მერე ესტონეთიდან მშვიდობით დაბრუნებას და ბოლოს იმასაც, რომ „ალიონის“ სტუმარი ხართ. პირველი კითხვა ასეთი მქნება: რატომ მანცა და მანც ესტონეთი და არა უფრო დიდი ბამოცდობების ქვეყანა?

– ესტონეთი, მოგესხენებათ, პოსტსაბჭოთა ქვეყანაა, მგრამ ნატოსა და ეგროკავშირის წევრია, უამრავი სიკეთე აქვს უკვე, რითაც მისი მოქალაქეები სარგებლობენ. პატარა ქვეყანაა, რომლის ტერიტორია 45. 277 კვადრატული კილომეტრია, მოსახლეობა – 1, 3 მილიონი ადამიანი. სულ 533 სკოლა ფუნქციონირებს, აქედან 27 გიმნაზიაა. განათლების დარგში დასაქმებულია 14 000 პედაგოგი.

დღეს თითქმის ყველა ესტონელმა სამი ენა იცის. ამ ქვეყნის წარმატების მიზეზი „ციფრული რევოლუცია“ – digidal society Estonia, რაც გულისხმობს უფასო ინტერნეტს. ყველა დაწესებულებაში არის

მიინჩევენ, რომ სკოლები უნდა დაეწიონ ბავშვებს. პირველი ქვეყანა მსოფლიოში წიგნების კითხვაში, მეორეა ფინეთი. საბუნებისმეტყველო დარგების ცოდნაში პირველები არიან ეგროპაში, ამ მამყნებით მესამე არიან მსოფლიოში. მათემატიკაში მეორე ადგილზე არიან ეგროპაში და მეცხრეზე – მსოფლიოში (პიზას კვლევების მიხედვით).

– შთამბეჭდავი შედეგებია. სკოლებში რამდენწლიანი სწავლება აქვთ?

– სწავლება 12-წლიანია. ისევე, როგორც ჩვენთან. დაწყებითი საფეხურია I-VI, საბაზოა VII-IX (ამ საფეხურზე სამი ენის ცოდნა სავალდებულოა), ხოლო X-XII უკვე გიმნაზიაა, სადაც 7 ენა ისწავლება. ვინც გიმნაზიას ამთავრებს, უგამოცდოდ ხვდება უმაღლეს სასწავლებელში. ცხრაკლასადამთავრებულს საშუალება ეძლევა სწავლა განაგრძოს პროფესიულ სასწავლებელში, რომლის სრული კურსის გავლის შემდეგ, შეუძლია, ჩააბაროს მშობლიური (ესტონური)

– კერძო სკოლები ხომ არის ფასიანი?

– კერძო სკოლები ესტონეთში არ ითვლება პრესტიჟულად. პრიორიტეტულია სახელმწიფო სკოლები. ისინი გამოირჩევიან ავტონომიურობით (დამოუკიდებლობით), თითოეულს აქვს თავისი მისია და ხედავ, ჰყავს ფსიქოლოგი, სოციალური მუშაკი და ლოგოპედი.

– სოციალურად როგორი მდგომარეობაა ესტონეთის სკოლებში?

– მოსწავლეებს შორის არ არის სოციალური განსხვავება (მდიდარი და ღარიბი). ამიტომ არ არის სკოლებში ბულინგი. ბაღებში სკოლებში, უნივერსიტეტებში უფასო სამჯერადი კვებაა, ასევე უფასო ტრანსპორტი. ესტონეთს არ ჰყავს ქუნის ბავშვები, არ ჰყავს სოციალურად დაუცველები.

– მასწავლებლებზეც უნდა გკითხვოდ, სწავლების რა მეთოდებს იყენებენ, როგორია მათი ცენზი?

– მასწავლებლების 93 % მაგისტრებია.

დაწყებითი კლასის მასწავლებლებისთვის არის სპეციალური პროგრამა, თვითგანვითარების კურსები. ჩვენთან შედარებით, ესტონელი მასწავლებლები, ალბათ, უფრო აქტიურები არიან.

0-7 წლამდე ასაკის ბავშვებს ასწავლიან ბაკალავრები, 7-16 წლამდე მოსწავლეებს – მაგისტრები, 16-19 წლისას და ზევით – მაგისტრები და დოქტორები.

ესტონელი მასწავლებლის საშუალო ასაკი 52 წელია. პედაგოგობა იქაც არაპრესტიჟულ სპეციალობად მიიჩნევა. საშუალო ხელფასი 1500 ეგროა, თუმცა, შეიძლება ზოგიერთ მასწავლებელს 2500 ეგროც ჰქონდეს. ექიმებისა და ოურისტების ანაზღაურება გაცილებით მეტია – 3500-5000 ეგრო.

– ვიცი, რომ პროექტულ სწავლებას ანიჭებენ უბირატესობას. როგორია იქაური პროექტული სწავლება?

– პროექტულ სწავლებაზე დიდი ხანია გადასული არიან. 1939 წლიდან გაკვეთილი საკლასო ოთახიდან გავიდა ეზოში (ამ ქვეყანაშიც დიდი იყო საბჭოთა რეჟიმის გავლენა. ზუმრობენ კიდევაც ამ თემაზე: „დიად საბჭოეთში“ ერთადერთი რესპუბლიკა ვიყავით, ვინც საბჭოთა კანონებს გერმანული სიზუსტით ვასრულებდით). მასწავლებლებისა და მოსწავლეებ-

ისთვის აქვთ გაცვლითი პროგრამები. ასევე აქვთ ინდივიდუალური პროგრამები, რომელთაც სურვილის მიხედვით ირჩევენ მასწავლებელი და მოსწავლე. ყველა კლასში არის „კვირის“ დაფები და უამრავი რესურსი. სწავლების ყველა საფეხურზე ისწავლება ეროვნული ფოლკლორი (ცეკვა და სიმღერა), ასევე გიმნაზიაში ისწავლება ფილოსოფია (რა არის თავისუფლება).

– მსმენია, ესტონელები დღესასწაულების ხალხია, მანც რა დღესასწაულები ტარდება და ხომ არ მიგიღიათ რომელიმეში მონაწილეობა?

– მართლაც, უამრავ დღესასწაულს აღნიშნავენ. მაგალითად, ესტონური დროის დღეს დაემთხვა ჩვენი ვიზიტი ერთ-ერთ სკოლაში, სადაც სკოლის დირექტორი თავისი ქვეყნის დროის ფერებში დაგვხვდა გამოწყობილი. რომ არ დაიკარგოს ტრადიციები, ყველა სკოლაში, მე-7-დან მე-9 კლასის ჩათვლით, ისწავლება ხეზე კვეთა (ორნამენტები, ხის დამუშავება...) და კულინარია (ეროვნული კერძები).

ესტონელები, ამავე დროს, დისციპლინაანი ხალხია და გამოირჩევიან საქმისადმი ორიენტირებული მიდგომით. აი, მაგალითად, ნარჩენებს ახარისხებენ სამ ტიპად – პირველია საკვების ნარჩენები, მეორე – ქაღალდები და დალაგების შედეგად შეგროვებული ნარჩენები, მესამე კი – პოლიეთილენის ბოთლები (იყენებენ საწვავად), რომლის შეგროვებაში სახელმწიფო მოქალაქეებს ფულს ურიცხავს.

პრობლემის გადაჭრა კარგად ეხერხებათ, მეექვსე ადგილზე არიან ამ მამყნებით მსოფლიოში, პირველი სინგაპურია.

– ჯამაგირზე ვისაუბრეთ, პენსიები როგორი აქვთ?

– პენსია დაგროვებითია. იგი დამოკიდებულია ცენზზე, ასაკზე, სტაჟზე, თანამდებობაზე. ამიტომ, ვერ ნახავთ ორ ისეთ ადამიანს, ერთნაირი რაოდენობის პენსიას რომ იღებდეს. საპენსიო ასაკი ქალებისთვისაც და მამაკაცებისთვისაც 67 წელია, რაც არ მოსწონთ.

– როგორი ხასიათის ხალხია?

– უკვე გითხარით, რომ წარმატებულობის მთავარი მიზეზი ციფრული ტექნოლოგიაა, მაგრამ ეს ტექნოლოგია ტექნოლოგიად დარჩებოდა, რომ

არა ხალხის მტკიცე ნებისყოფა, დამოკიდებულების და პასუხისმგებლობის უდიდესი გრძობა, რომელიც თითოეულ ესტონელს განსაკუთრებულად გააჩნია. მზად არიან გადაინაწილონ პასუხისმგებლობა, ენდონ სახელმწიფოს და სახელმწიფოც ენდოს მათ.

ხასიათის პრობლემები აქვთ. მიიჩნევენ, რომ არ არიან ბედნიერები, განსაკუთრებით პოლარული დღეებისა და ღამეების ჟამს. ასეთ დროს ჩაკეტილები და უემოციოები არიან.

– მაგრამ, როგორც ვიცი, პატრიოტიზმითა და ეროვნული ერთგობით გამოირჩევიან ეგროპაში.

– დაწყებული სასკოლო სივრცედან, ყველა ინსტიტუციაში ხაზგასმულია და გამოკვეთილია პატრიოტიზმი და ეროვნულობა. მაგალითად, დაწესებულია „დედის ხელფასი“. ქალს, რომელიც მუშაობდა, შვილის შექმნისას ორი წლის მანძილზე უნარჩუნდება ხელფასი, ხოლო ქალს, ვისაც სამი და მეტი შვილი ჰყავს, სიცოცხლის ბოლომდე ყოველთვიურად ეძლევა 450 ეგრო.

– არ ვაპირებ, მაგრამ მაინტერესებს, რა არის საჭირო, რომ ესტონეთის მოქალაქე გახდეთ?

– საკმაოდ რთული პროცედურაა, ესტონურ ენაში სახელმწიფო გამოცდების მთელი კატეგორია გასაუღელი. ვინც პირველ კატეგორიას გადალახავს, მას ეძლევა უფლება, ისარგებლოს უფასო ჯანდაცვით, უფასო განათლებითა და უფასო ტრანსპორტით. მეორე კატეგორიის ჩამბარებულს, შემოდინმწულთან ერთად, ეძლევა თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილეობის უფლება. მესამე კატეგორიის ჩამბარებულს კი სრული უფლება აქვს, მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნის მართვაში, გახდეს უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს წარმომადგენელი და აირჩიოს ქვეყნის პარლამენტი.

– არც დრო ამომწურვია და არც კითხვები, მაგრამ საგაზეთო ფორმატი მეტს ვერ დაიტევს. დიდი მადლობა, ქალბატონო სათუნა, რომ მოიცალეთ ჩვენთან სასაუბროდ. ვიმედოვნებ, კვლავ იქნებით ჩვენთვის და საზოგადოებისთვის სასურველი რესპოდენტი.

– შევეცდები, დიდი მადლობა თქვენაც.

ესაუბრა თამარ მარგანიშვილი.

გამოკრული WI-FI-ის პაროლები. ამ სახელმწიფო სტრატეგიამ შეცვალა ესტონეთი, სახელმწიფო წელიწადში 10 მილიონ ეგროს ხარჯავს WI-FI-ში. წიგნები, გამოცდები, რესურსები ელექტრონულია.

სკოლებში, ბაღებში, უნივერსიტეტებში, მოსახლეობაში ყველგან უფასო ინტერნეტია, უამრავი სტარტ-პროგრამები აქვთ, პირველ ადგილზე არიან ინტერნეტის თავისუფლებაში.

ენის, მათემატიკის და უცხო ენის გამოცდები და გახდეს სტუდენტი.

– როგორც თქვენგან ვიცი, სკოლებსა და უნივერსიტეტებში სწავლა უფასოა. როგორ ფინანსდებიან ისინი?

– დიან, უფასოა. სკოლებს და უნივერსიტეტებს 50%-ით აფინანსებს სახელმწიფო ბიუჯეტი, დაფინანსების დანარჩენი 50% კი ადგილობრივ თვითმმართველობაზე მოდის.

სულთანა

„ერთხელც იქნება, მოვკვდები, მივებარები მიწასა...“

(დავით კუტუბიძის ხსოვნას)

ორმოცი დღე გავიდა გაზეთ „ალიონის“ კომპიუტერული უზრუნველყოფის ყოფილი უფროსის, გამოძევებულ „მერიდიანის“ რედაქტორის დავით კუტუბიძის გარდაცვალებიდან.

გულდასაწყვეტია, რომ საწუთროდან ნადრეოდ წავიდა ნიჭიერი კაცი, რომელსაც შეეძლო ბევრი სასიკეთოს საქმის კეთება ქვეყნის სასიკეთოდ.

დათო გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისში გავიცანი. 1996 წელს, კლუბ „ასკანის“ კომპანია „ინფოგურასთან“ გაერთიანებით ერთად შე-

ქნა ტურისტულ-ალპინისტური საზოგადოება „გურიის მიები“, სადაც თენგიზ ბერიშვილთან და რევაზ ცეციტინიძისთან ერთად დავით კუტუბიძეც იყო ერთ-ერთი დამფუძნებელი.

მოუხედავად უშუქობისა, სხვა პრობლემებისა, „გურიის მიები“ დიდ საგანმანათლებლო მუშაობას ეწეოდა გურიაში ტურიზმის განვითარებისათვის. ეწეობოდა ალპინიზმს, ტურისტული ლაშქრობები, შეიქმნა გაზეთი „გურიის მიები“, რომელმაც მალე მოიპოვა პოპულარობა. ამაში თავისი წვლილი შექმნა და აწ გარდაცვლილ თენგიზ ბერიშვილს და დავით კუტუბიძეს საზოგადოების დიდი მღწევა იყო საგრანტო კონკურსში ქართულ-აზერბაიჯანული პროექტის გამარჯვება, რომლის ერთ-ერთი ავტორი დავით კუტუბიძე იყო.

1997 წლის ბოლოს, კავკასიონზე წარმატებული ალპინიზმის შემდეგ იზურგეთში ახალზღაანდილმა მოგზაურებმა მოტოციკლით შემოიარეს. ერთ კვირას დარჩნენ ისინი იზურგეთში. სად არ ვატარებ. ყველგან დავით კუტუბიძე იყო თარჯიმანიც და თამადაც.

„გურიის მიების“ სულ 4 ნომერი გამოიცა, (დავითი რედაქტორობდა), საიდანაც ბოლო ნომერი ინგლისურენოვანი იყო. გაზეთი „ალიონი“ კომპიუტერულ

უზრუნველყოფაზე გადავიდა და დავით კუტუბიძე „ალიონში“ მივიწვიეთ. უაღრესად ენუდირებულ და პრაქტიკოსი რედაქტორის, თამაზ სალუქვაძის გვერდით ნიჭიერი ასალგაზრდა კაცი მოვიდა.

მალე, გაზეთის ერთ-ერთი მეგობრის დახმარებით ახალი კომპიუტერული ტექნიკა შევიძინეთ. თბილისში დათოს მეგობარი ანტონ სამსონიძე დაგვხვდა. ტექნიკა შეგვარჩევინა.

ჩვენი სისარული დიდხანს არ გაგრძელდებოდა. ვისოსები გატეხეს და ტექნიკა მოიპარეს. მას შემდეგ დიდი დრო გავიდა, მაგრამ დღესაც მასსოეს, გამარცხვლი ოთახის წინ (თამაზ სალუქვაძე, დათო კუტუბიძე და ამ სტრიქონების ავტორი) ვიდექით და ვცდილობდით ერთმანეთის თვალში ცრემლი არ დაგვეჩანა...

იმ წლებში ჩვენი გაზეთი ხშირი შემოტევების ობიექტი იყო. ერთად ვუქალაუდებოდით ზეწოლას – თამაზი, დათო... ჩვენი პატარა კოლექტივი.

2005 წლის ივლისის ერთ შაბათს, თენგიზ ბერიშვილის მიერ „პროგრესის სახლად“ წოდებულ სამსართულიან კორპუსს, სადაც „ალიონის“ რედაქცია და არაერთი არასამთავრობო და სხვა ორგანიზაციები იყვნენ განთავსებული, დღემდე გაურკვეველი მიზეზით ხანძარი

გაუქნდა. უბნოდ დავრჩით. დათოს ერთ-ხელაც არ უფიქრია რედაქციის გასაჭირში მიტოვება. ურთულეს პირობებში ვმუშაობდით. მას დიდი წვლილი მიუძღვოდა გაზეთის გადარჩენაში.

დათო კუტუბიძე კარგი მეგობარი იყო. უყვარდა თანამშრომლები, თუბორიკ შეგნდა. მით უმეტეს, სასაცილო ამბის თხრობისას, თავად ქნოდა ემოციურ წინაპირობას, რომ მისი განწყობა სხვებსაც გადადებოდა. განსაკუთრებით პოპულარული მისი ჩეხური მოგონებები იყო...

გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან მოყოლებული ქალაქში ყველაზე პოპულარული და ბოჰემური კაფე „ნიკალა“ იყო. „ნიკალასთან“ აწ გარდაცვლილ თური ჩხვლაძისთან ერთად ასოცირდება დავით კუტუბიძისა და ია კონტრიძის სახელები... დავითმა ღამაში ოჯახი შექმნა და თბილისში გადავიდა საცხოვრებლად. გამოძევებულა „მერიდიანში“ დაიწყო მუშაობა რედაქტორად.

მისი ნიჭიერება და პასუხისმგებლობა ეტყობა არაერთ გამოცემას, რომლის არა მარტო რედაქტორი იყო დათო. გაზეთ „ალიონს“ ხომ მისი სახით თბილისში ერთგული გულშემატკეპარი ჰყავდა.

ხშირად ვერ სტუმრობდა გურას. პირადი შეხვედრისას მისთვის ყველაზე სასიამოვნო სასაუბრო, მამის, რომან კუტუბიძის საჭადრაკო მღწევეები იყო...

საითქმელი ბევრია... რამდენიმე დღის წინ, თბილისში, დიდხანს მასივში გამოცემილია „მერიდიანის“ ღირებულების კახა რუსიძის სახლის წინ ვისხედით და დათოზე ვსაუბრობდით.

რატომღაც შემდეგ ვაუა ფშაველას ერთი ლექსი გამახსენდა:

„ერთხელც იქნება, მოვკვდები, მივებარები მიწასა...“

ნუზგარ ასათიანი

გურიის ჭადრაკის ფედერაცია, საჭადრაკო კლუბი „გურია“ და გაზეთ „ალიონის“ რედაქცია მწუნსარებას გამოხატავს ქართული საჭადრაკო ოჯახის წევრის, საერთაშორისო არბიტრის, თბილისის საერთაშორისო აკადემიის მწვრთნელის, ღირსეული პიროვნების სულთაძის გარდაცვალების გამო და თანაგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

სკანვორდი

Scrabble board with a portrait of Davit Kutubidze on the left and a grid of letters with arrows indicating possible words. The grid contains various words like 'კაკანათი', 'შვილის ქმარი', 'უცხოური სპორტული ფორმა', etc.

№ 28-ში გამოქვეყნებული სკანვორდის პასუხები:

სურათზე – ალექსანდრე ანაბლოვი; საცელსო პირი – მოღვაწი; მამაკაცის სახელი – სილიბისტრო; ერთგვარი ქსოვილი – ტრიკოტაჟი; მოგება ნარდში – ონი; შხამანი მწერი – ბზი; ყოფილი ოფისლავის თვაკაცი – ტიტო; პატარა დროშა – ალაში; მემკვიდრეობით ნაწყობები მიწა – სოიურალაი; ცეცხლის ენა – ალი; დიდი დასარტყამი ინსტრუმენტი – რუმბი; საჭაპანო ტრანსპორტი – ურემი; მასხარა – ოინაზი; განთიადი – აისი; მერიდიანი მინა – ბროლი; თმის საღებავი – ანა; მოძალადე, მწკობელი – მანიაკი; სამაგიდო თამაში – დომინო; პატარა ბავშვის საწოლი – აკანი; ნაცია – ოსი; ამაღლა – როლი; ადვილი – იოლი; მსუბუქი ქარი – სიი; კარგი ამინდი – დარი; სიცოცხლეს რომ სიმღერით ვმედილობა – გედი; ტბა თბილისში – ლისი; კლავიშებიანი მუსიკალური ინსტრუმენტი – როიალი; იმერული შეხახლი – იმე; მამაკაცის სახელი – ოლევი; პოტენციის მომგვრელი მედიკამენტი – ვიავრა; მე-3 პირის ნაცვალსახელი – იგი; ყოფილი პრიფესიონალი კალათბურთელი – ალსინდორი; აჩრდილი – ლანდი; ზაფხულის თვე – ივლისი; ვიჭი მგერულად – თუ.

კველი ოზურგეთის ქრონიკები

მე ვესმარები ჩემს მრს - ივანე ღუმბაძე

ეს სიტყვები ეკუთვნის გენერალ ივანე ანტონის ძე ღუმბაძეს. ღუმბაძე მსოფლიოში ერთ-ერთი გვარია, ქართული ოჯახია შემოქმედის, რომელმაც ხუთი გენერალი, ერთი პოლკოვნიკი და ერთი მღვდელი აღუზარდა სამშობლოს. თვით ანტონ ღუმბაძე (1824-1903) სასულიერო პირი არ ყოფილა, იგი პოლიციის „პორუჩიკი“ გახლდათ, რომელიც, რაჟღერ ხუნდაძის ცნობით, საგალობლებს და ლოტბარობას გელათის მონასტერში დაუფლებია. „ანტონმა ზემიწვენიტ ზუსტად იცოდა თითოეული საგალობლის სამივე ხმა, გურიაში იგი პირველ მგალობლად ითვლებოდა“ (ილია თავბერიძე, „XIX საუკუნის ქართველი მოღვაწეები და საეკლესიო გალობა“, თბ. 2010 წ. გვ. 90).

ანტონ ღუმბაძეს ცხრა შვილი ჰყოლია: დავითი, ივანე, ნიკოლოზი, მიხეილი, იოსები, სამსონი, მელიტონი, მართა და ელენე.

ანტონის მონაწილე ყოფილა რუსეთ-თურქეთის 1877-1878 წლების ომისა. შვილებიც ძირითადად სამხედრო გზას დაადგნენ.

ანტონ ღუმბაძის შვილებიდან ყველაზე პოპულარული და გავლენიანი ივანე იყო. იგი ყირიმს განაგებდა. ათი წელი იყო იალტის გუბერნატორი. რუსეთში იცნობდნენ, როგორც უმკაცრეს და უპატიოსნეს მმართველს. რუსეთის „დუმის“ წარმომადგენლები იალტაში ჩასვლისას ივანე ღუმბაძის შიშით წესრიგსა და კანონს ემორჩილებოდნენ. მას არაერთი წესრიგის დამრღვევი რუსი გენერალი და თავადი გაუძევებია იალტიდან.

ივანე ძალიან დაახლოებული ყოფილა იმპერატორის ოჯახთან. როგორც მაშინდელი რუსული საინფორმაციო წყაროები იუწყებოდნენ, ნიკოლოზ II მხოლოდ ივანეს ანდობდა საკუთარი შვილების სიცოცხლესა და უსაფრთხოებას. ხშირად იწვევდა სასახლეში და რჩევას ეკითხებოდა. ივანე განაწვენიებული რუსი დიდგვაროვნები ხშირად ჩიოდნენ იმპე-

რატორთან, რომელიც მომწივანთ ერთსა და იმავეს პასუხობდა, ივანემ უკეთ იცის ყველაფერიო.

თამარ ღუმბაძის (ივანეს ძმის-შვილიშვილი) მოგონება: „ერთხელ ივანეს მწარედ აწყენინეს. ქართველები ჭკვარტლიანი საჭმელებით ხართ გაზრდილები, ლობიოს, ჩაის ერთი და იმავე ჩახანდიან მიერთმევთო, ივანე თურმე ძალიან გაბრაზდა და მამას წერილი მოსწერა: ბატონო მამა, ვთხოვ, მიიღო სასწრაფო ზომები, ოზურგეთში გააკეთებინე ოჯინჯალა ვერცხლის ვაკევიტ, მოქოქოვილი, საშუალო ზომის ჩახანა მოლატუნებული და რაც დაჯდება, მაცნობე და დაგაფინანსებო. მამამ შეუსრულა შვილს სათხოვარი და ჩაუტანა იალტაში. ამ სურათმა ყველა განაცვიფრა, ეს რა ორიგინალურიყო, აი ასეთი სუფთა ხალხი ვართ ქართველებიო, უპასუხნია ივანეს“ (ოზურგეთის ისტორიული მუზეუმის ფონდი, საქმე 600).

ცნობილია უამრავი ამბვი, ფაქტი ივანეს პიროვნებისა და ქველმოქმედების შესახებ.

ერთხელ ივანეს ძმა დავითი მასთან წასულა იალტაში და წაუღია თხოვნა - განცხადება ხელმოწერილი მოსახლეობისაგან, რათა მაშინდელ ოზურგეთში გაეხსნათ სახელმწიფო აფთიაქი, რომელიც ხალხს მისცემდა საშუალებას, წამალი ეყიდათ ხელმისაწვდომ ფასებში. ხშირი იყო სიკვდილიანობის შემთხვევები, განსაკუთრებით ბავშვთა შორის. კერძო აფთიაქის მეპატრონეები ძალიან ძვირად ყიდნენ წამალს, ამას ემატებოდა ისიც, რომ ქალაქში ექიმიც არ იყო. ექიმი ჩამოდიოდა მოწვევით. მაგალითად, ასეთი განცხადება იყო გაკრული ქალაქის თვალსაჩინო ადგილას: „ოზურგეთის ქალაქის თვითმართველობა ამით აცხადებს, რომ მან მოიწვია ექიმი ტბილისიდან, რომელიც თერთმეტი ამა თვის აპრილიდან დაიწვევს ავადმყოფების მიღებას ოზურგეთის ქალაქის ამბულატორიაში „უპრავის“ შენობაში, ყოველდღე,

დილის 9 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე, თითოეულ ავადმყოფს გადაეხდება გასინჯვაში მხოლოდ ექვსი შაური, მოსწავლეებს და ბავშვებს, ექვსის ნაცვლად, სამი შაური.“ ოზურგეთის ქალაქის თავის მოადგილე პლატონ ბერიძე. 3 აპრილი, 1910 წელი.

დავითის თხოვნა ივანეს მოუგვარებია და 1913 წელს ოზურგეთში აფთიაქი გაუხსნიათ, რომელიც უკურთხებია თავად დავითს. განხნას თურმე დიდძალი საზოგადოება დასწრებია. აფთიაქის აბრას დიდი ასობით ეწერა: „ოზურგეთის აფთიაქი“ და მდებარეობდა ზუსტად იმ ადგილას, სადაც შემდეგ 1 აფთიაქი იყო, რომელიც დაიწვა 90-იან წლებში მომხდარი ხანძრის დროს. ამ აფთიაქის განხნას სამწუხაროდ ემსხვერპლა დავითის ნიჭიერი ახალგაზრდა ვაჟი, რომელიც სწავლობდა ხარკოვში. გადმოცემით, გიორგი დავითის-ძე ღუმბაძე ხარკოვის უნივერსიტეტის მეხუთე კურსის სტუდენტი იყო. მკვლეული მოისყიდა კერძო აფთიაქის მეპატრონემ, პროვიზორმა ზედგენიძემ. უდანაშაულო ადამიანი მოკლეს საკუთარ სახლში. ამ ტრაგედიას დიდხანს იგონებდნენ მისი ახლობლები, დავითს თურმე 10 წელი არ უძღვრია. დავითს ჰყავდა მეორე ვაჟი ვასილ (ვასო) ღუმბაძე, რომელიც ბოლოს ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა ამერიკაში და იქვე გარდაიცვალა. რაც შეეხება დავითის ქალიშვილებს, მათ ყველას გამორჩეული სმენა და ხმა ჰქონდა. ყველა უკრავდა გიტარა-ჩინგურზე, მათგან გამორჩეული გახლდათ ჩვენთვის კარგად ცნობილი სონია, რომელიც იტალიაში მოღვაწეობდა.

ივანეს ნაშვილები ჰყავდა დავითის ქალიშვილი სამიკო-ალექსანდრა, რომელიც დაამთავრა ქუთაისის წმინდა ნინოს სახელობის გიმნაზია. ივანეს დახმარება ყველასადმი დიდი იყო, მაგრამ შვილობილისათვის განსაკუთრებით, დიდი პატივს ცემდა მას. სამიკო შემდეგ სემინარისტ იონა გიორგის ძე ღუმბაძეს გაჰყოლია. სამიკოს და, სახელად გოგოლი, მიხეილ ნაკაშიძეს მიათხოვეს. მათი ქორწილი ერთ დღეს ყოფილა. ივანეს პატივისცემა იმაში გამოიხატა, რომ მთლიანი ხარჯი ქორწილისათვის ივანემ იკისრა. ამ დღეს საღვთო ნატანებიდან ოზურგეთ-შემოქმედამდე მგზავრთა გადაყვანა-გადმოყვანა უფასო ყოფილა დიდლუანსებში, რომლებშიც შებმული იყო ინგლისური ჯორები (ჯორებს თურმე ყვითელი შაქრით კვებავდნენ). ფლარუნ-ფლარუნი ჩადიოდნენ ნატანებში და იქედან მოყვდათ ქორწილებში მომავალი სტუმრები. სამიკოსა და მისი უფროსი დის ქორწილი, როგორც ზემოთ ავღნიშნეთ, ერთ დღეს ყოფილა. ივანეს ძმიშვილებისათვის უამრავი საჩუქარი მიუერთმევია.

და კიდევ ერთ-ერთი ალევროს ჩატარების პერიოდში, გურიაში ჩამოსული ყოფილა გენერალი ივანე ღუმბაძე. მას გაუგია, რომ ალევროსის ჩატარებაში მისი შვილად წოდებული სამიკო მონაწილეობდა. მასთან ერთად ყოფილა ახნაურ ადვოკატ პლატონ ბერიძის ლამაზი მეუღლე ალვასი ღუმბაძე-ბერიძისა, კბილის ექიმ

სამსონ ვაშაყაძის ოჯახობა თამარ ოთხმეხური, მატრონე ფირცხალაიშვილი, მარო ესაძე, გოგოლი ნაკაშიძე, ნინო ნაკაშიძე და სხვები. ივანე მიბრძანებულა ალევროზე. სამიკო ბიძას - მამობილს მიუახლოვდა და ყვავილი მიაბნია მკერდზე. აღმზრდელმა შვილობილს ეამბორა, ყულაბას გადახედა და კითხა, რა ღირს, შვილო, შენი ყვავილი? სამიკომ თავი დახარა, რევერანსი გაუკეთა და არაფერი უთხრა, ივანემ გადახედა გარემოს და უთხრა, მომიყვანე უფროსებიო და ალევროს შესწირა 500 მანეთი. ამ ამბავმა განაცვიფრა ყველანი, ივანემ სიამოვნებით ამოისუნთქა და თქვა, თურმე, ხშირად მოაწვევთ ასეთი რამ. ბატონმა პლატონ ბერიძემ დიდი მოკრძალებით მიიწვია გენერალი ივანე სუფრასთან, დალოცა მადლობა გადაუხადა საზოგადოების სახელით. უცებ სიჩუმე ჩამოვარდა, ამ სუფრასთან მიიწვია კომისიის ყველა წევრი. დიდი მადლობის ნიშნად ყველანი თავს ხრიდა და გაისმოდა მრავალჯამიერი. ივანემ აიღო სასმისი და ასე გამოთქვა: „მე ვემსახურები ჩემი ერის კეთილდღეობას“.

„ივანეს ცოლად ჰყავდა ულამაზესი ქალი ტერეზა გურიელი. ეს ქალი გახლდათ ნინო დადიანის გური, რომელიც ივანეს მოუტაცნია. ქალაქის საბჭოს ძველი შენობა რომ იყო, სწორედ აქ იდგა ადრე იასე გურიელის სახლი, ტერეზა იასე გურიელის ასული იყო. ნინო იმუქრებოდა თურმე ღუმბაძის „გლეხმა“ როგორ მომტაცა ქალიო. როცა ტერეზას მიაკითხეს და უთხრეს, სახლში წამოდიო, არ დათანხმებია და უპასუხნია, აქ არის ჩემი ოჯახიო“, - იგონებს თამარ ღუმბაძე.

ივანე ღუმბაძე განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა სოფლის სკოლებსა და ძველებს, ეკლესიამონასტრების მოვლა-პატრონობას.

იონა ღუმბაძის მოგონება: „ივანემ შემოქმედის მონასტრის მახლობლად მცხოვრებ გლეხს დაუნიშნა ხელფასი და ყოველი ჩამოსვლისას ჩამოჰქონდა ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი, გლეხს ყურადღება უნდა მიექცია, რომ ვინმეს მონასტრის კედელზე არ დაემაგრებინა სანთელი, ყველას ეუბნებოდა, კარგად მოუარეთ, ხომ ხედავთ, როგორი ნაშენებია, შიგ ზეამარნი მარხია იასე ანდრონიკაშვილი, ვახვახიშვილი და სხვები. შემოქმედის მონასტრის შესაკეთებლად ივანეს შეუწირავს 500 მანეთი და ყოველი ჩამოსვლისას არ იმურგებდა მონასტრისათვის თანხის გაცემას. სულ ამბობდა თურმე, თქვენ არ იცით ფასი და დიდება ამ მონასტრის, აკურთხოს დიდებამ მისი ამგებო, მოუარეთ მას, ეს იქნება ჩემი სათხოვარ-სამადლობელიო. მისი ოჯახის მსახურს, სახელად დოდოს, ივანესათვის უთქვამს: „მე, ივანე ბატონი, ყოველ „პრაზდნიკებზე“ დავდივარ აქ და 7 სანთელი ვანთებო. ივანეს უპასუხნია, სანთელი ყველამ იმას უნდა დაუნთოს, ვისაც აქ უმუშავია და ასე კარგი ნაგები აუგია, იცოდეთ, ყველამ, თუ ვინმე მონასტრის დაახინებეს, ივანე აქ აღარ ჩამოვაო, მე იალტაში მესიზმრება მისი სილამაზე და მეამაყება, რომ მე იმ სოფლიდან ვარ, სადაც ესო-

დენ ლამაზი მონასტერი გვაქვს აგებული“.

და ბოლოს, თუ როგორ უყვარდა და პატივს სცემდა ქართველებს და საქართველოს, კარგად ჩანს მისი მცდელობა, დახმარება აღმოჩინა ექვთიმე თაყაიშვილისათვის ელენე თარხან მოურავისეული „ვეფხისტყაოსნის“ სურათებიანი ხელნაწერის გადაცემაში. მოვიტანთ ამონარიდს: ექვთიმე თაყაიშვილი ელენე თარხან მოურავის ვეფხისტყაოსნის აღმოჩენაში დახმარებას სთოვს იალტის გრადონაჩალიკს ივანე ღუმბაძეს, რადგან იმჟამად ელენე თარხან მოურავი ცხოვრობდა იალტის მახლობლად ქუჩუკ-ლაბდაში, თავისი მამილი, გაგარინის ცოლყოფილის მამულში.

ექვთიმე თაყაიშვილი: „წერილით მივმართე ელენე თარხანიშვილს, ხელნაწერი შემოეწირა საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო მუზეუმისათვის. ამ წერილით არაფერი გამომივიდა და ამიტომ მე თვითონ გავემზავრე ელენესთან 1912 წლის ზაფხულში, ვიცოდი, რომ მას სხვა სურათები და სამუზეუმო ნივთებიც ჰქონდა. როგორც შეეფერებოდა საქართველოს ბანოვანს, ელენემ დიდი თავაზიანობით და გულწრფელად მივვილო, პატივი გვცა, რაც სახლში ჰქონდა და მუზეუმისათვის ვარგოდა სიამოვნებით გადმოგვცა, მაგრამ გამოჩნდა, რომ მას მთელი თავისი ვერცხლეულობა და სხვა ძვირფასი ნატები და ნივთები პირველი რევოლუციის დროს სევასტოპოლის ზაზინაში მიუბარებია შესანახად, პატიოსანი სიტყვა მომცა, რომ თავის ვერცხლეულობას, ხატებს, სურათებს, წიგნებს და იარაღებს ჩვენს მუზეუმს დაუტოვებდა ანდერძით. ხოლო „ვეფხისტყაოსნის“ მალე გამოიტანდა ზაზინიდან და გამოიმზავნიდა. ივანე ღუმბაძემ მოსვენება არ მომცა მაგ ხელნაწერისთვის, რომ თქვენთვის გამოემზავნათ. მაგრამ ჯერჯერობით გამოტანა ვერ მოვახერხე. ერთადერთ ნივთი, რომელიც მე მოვიწონე მუზეუმისთვის და იმ დროს სახლში ჰქონდა, მაგრამ იმჟამად ვერ გაიმეტა, ეს იყო მისი ბებიის, იმერეთის მეფის სოლომონ I - ასულის მარიამ ბატონიშვილის წამლით დახატული მშვენიერი სურათი ქართული ტანისამოსით. ელენემ მითხრა: აქ ხშირად სასიყვარლო მოდის ნიკოლოზ II, როცა იალტაშია და გადმომცეს, აპირებს ჩემთან შემოვლას და, რომ მოვიდეს, რა უნდა უჩვენო თუ არა მეფის ასულის ძველი სურათი, ისე სიტყვა მომცა, ეს სურათიც თქვენ დაგჩვენებთ.“ („დაბრუნება“, წიგნი პირველი, ექვთიმე თაყაიშვილი, ემიგრანტული ნაშრომები. თბ. 1991 წ. გვ. 92).

გენერალი ივანე ღუმბაძე მრავალი უცხოური ჯილდოსა რეგალიის პატრონი, რომელსაც საქართველო და მშობლიური გურია ძალიან უყვარდა, გარდაიცვალა ლივადიაში, 1916 წლის ოქტომბერს, დაკრძალეს სამხედრო და სამოქალაქო პატივით.

მანანა ლომაძე

ოზურგეთის სამუზეუმო გაერთიანების ფონდების მთავარი მცველი.

ოზურგეთი-ქობულეთის გზის მშენებლობა დასრულების ფაზაშია, ანასეული-ნარუჯა-ლაითურის გზის მშენებლობა დაიწყო

საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი-ქობულეთის შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გამავალი 6 კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობა ძირითადად დასრულდა.

სამუშაოებს შპს „New road“ (უფროსი დავით ჟღენტი, სამუშაოთა მწარმოებელი ბაჩუკი მამალაძე) და შპს „გზამშენი 18“ (უფროსი თემურ ჯახვა, სამუშაოთა მწარმოებელი ტარიელ ნანიტაშვილი) აწარმოებდნენ.

საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტმა პროექტი 4 888 888 ლარით დააფინანსა.

ანასეულის გადასახვევიდან დაბა ნარუჯის გავლით ლაითურის ცენტრამდე დამაკავშირებელი 7280 გრძივი მეტრი გზა მშენებლობის პროცესშია.

ინფრასტრუქტურულ სამუშაოებს შპს „გზამშენი 18“ აახორციელებს, რომელიც მუნიციპალური განვითარების ფონდიდან 3 777 936 ლარით დაფინანსდა.

აღნიშნულ გზის სამუშაოთა მწარმოებლები ტარიელ ნანიტაშვილი და ბესო ჩხაიძე არიან.

როგორც შპს „გზამშენი 18“-ის უფროსმა თემურ ჯახვამ გვითხრა, აქ 1540 მეტრი ბეტონის არხები გაკეთდება. მოეწყობა 400 მეტრი ეზოს შესასვლელი.

7 დღის ამინდის პროგნოზი

 მცირე წვიმა +16+21 25 ივლისი ხუთშაბათი	 მზა, ღრუბილი +15+22 26 ივლისი პარასკევი	 მზა, ღრუბილი +15+22 27 ივლისი შაბათი	 მზა, +15+23 28 ივლისი კვირა	 მზა, +16+26 29 ივლისი ორშაბათი	 მზა, ღრუბილი +16+19 30 ივლისი სამშაბათი	 მცირე წვიმა +15+20 31 ივლისი კვირა
---	---	--	---	--	---	--